

گفتم اعتماد نکنید

بازخوانی مستند تدابیر،
مواضع و تحلیل‌های

مقام معظم رهبری

درباره مذاکرات هسته‌ای دولت اعتدال

تدوین: دفتر مطالعات گفتمان انقلاب اسلامی

www.ketab.ir

گفتم اعتماد نکنید

عنوان و نام پدیدآور: گفتم اعتماد نکنید بازخوانی مستند تدابیر، مواضع و تحلیل‌های مقام معظم رهبری درباره مذاکرات هسته‌ای دولت اعتدال / کاری از دفتر مطالعات گفتمان انقلاب اسلامی. | مشخصات نشر: قم: انتشارات شهید کاظمی، ۱۳۹۸. |
مشخصات ظاهری: ۴۱۶ ص.؛ مصور، عکس؛ ۱۴/۵×۲۱×۵ س.م. | شابک: ۸۲-۲-۸۸۵۷-۶۰۰-۹۷۸ |
وضعیت فهرست نویسی: فایا | **عنوان دیگر:** بازخوانی مستند تدابیر، مواضع و تحلیل‌های مقام معظم رهبری درباره مذاکرات هسته‌ای دولت اعتدال | **موضوع:** برنامه جامع اقدام مشترک، ۲۰۱۵.م. | **ژوئیه | موضوع:** Joint Comprehensive Plan of Action, July ۲۰۱۵ | **موضوع:** انرژی اتمی -- ایران -- سیاست دولت | **موضوع:** Iran -- Government policy -- Nuclear energy |
موضوع: حل مسالمت‌آمیز اختلاف‌های بین‌المللی | **موضوع:** Pacific settlement of international disputes | **موضوع:** ایران -- روابط خارجی -- قرن ۱۴ | **موضوع:** Iran -- Foreign relations -- ۲۰th century | **موضوع:** ایران -- سیاست و حکومت -- قرن ۱۴ | **موضوع:** Iran -- Politics and government -- ۲۰th century | **شناسه افزوده:** دفتر مطالعات گفتمان انقلاب اسلامی | **رده بندی کنگره:** ۱۳۹۵س۴۹۳الف/۵۶۷۵KZ | **رده بندی دیویی:** ۳۲۷/۱۷۴۷۰۹۵۵ | **شماره کتابشناسی ملی:** ۴۴۴۸۸۷۱

تدوین: دفتر مطالعات گفتمان انقلاب اسلامی | انتشارات: شهید کاظمی

نوبت چاپ: دوم، زمستان ۹۹ | شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۶۵،۰۰۰ تومان | شابک: ۸۲-۲-۸۸۵۷-۶۰۰-۹۷۸

مدیریت هنری و آماده‌سازی: مؤسسه شهید کاظمی

تمامی حقوق برای نشر شهید کاظمی محفوظ است

دفتر مرکزی نشر و پخش: قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه اول،
فروشگاه ۱۳۱ | شماره تماس: ۰۲۵-۳۷۸۴۰۸۴۴-۶

www.manvaketab.ir | سامانه پیام کوتاه: ۳۰۰۰۱۴۱۴۴۱

@nashreshahidkazemi

باشگاه مخاطبان

تقدیم به

سرداران مقاومت، سلحشوران مدافع حرم،

مجاهدان حزب الله لبنان،

جان برکفان یمن و بحرین،

و تقدیم به

سردار بی ادعای سوریه؛

شهید حاج حسین همدانی

www.Ketab.ir

فهرست اجمالی

- ۴۵ | «تحلیل کلان از شرایط کنونی کشور و انقلاب»
- ۷۳ | «دو نگاه کلان برای حل مشکلات اقتصادی کشور»
- ۹۱ | «تحریم» از تهدید تا فرصت
- ۱۱۳ | «نقد رویکردهای کلان و عملکرد دولت در حوزه سیاست خارجی؛ تصور غلط «امکان آشتی با امریکا»
- ۱۳۷ | «تدابیر مقام معظم رهبری در حوزه «سیاست خارجی، مذاکرات هسته‌ای و برجام»
- ۲۷۱ | «تدبیر پس از مذاکرات: بیان ضعف‌های برجام، تجربه‌ها و درس‌های برجام»
- ۳۹۹ | «برده آخر: پیش‌بینی افول آمریکا»

فهرست تفصیلی

مقدمه؛ مروری بر روش، ابعاد و مراحل تدبیر رهبری انقلاب در پرونده مذاکرات	
هسته‌ای	۲۳
منطق و قواعد رهبری	۲۵
تدابیر سه ضلعی رهبری در مواجهه با مسئله هسته‌ای	۲۷
در نسبت با جامعه	۲۸
تصویر سازی صحیح از مسائل راهبردی در برابر تصویرسازی‌های غلط	۳۰
توسعه بصیرت درباره دو الگوی متفاوت مدیریت کشور	۳۱
توسعه بصیرت و آگاهی از ماهیت و اهداف دشمن از مذاکره	۳۲
مقابله با خط خبری دروغ پراکنی داخلی و خارجی	۳۲
زمینه سازی برای تجربه اندوزی و ارتقای ظرفیت فکری جامعه	۳۳
در نسبت با دولت	۳۴
تدابیر پیش از مذاکره	۳۴
انذار و تبیین واقعیت‌های صحنه بین‌المللی (تبیین اهداف امریکا از مذاکره)	۳۴
معرفی روش‌های برون رفت از مشکلات اقتصادی (اقتصاد مقاومتی)	۳۴
تدابیر حین مذاکره	۳۵

- معرفی اصول دیپلماسی مکتب انقلاب اسلامی (سه ضلعی آرمان، اصول،
 واقعیت)..... ۳۵
- ارائه راهبرد و تاکتیک مذاکره در شرایط فعلی (نرمش قهرمانانه)..... ۳۵
- تبیین خطوط قرمز، موافقت مشروط؛ کاهش آسیب مذاکره..... ۳۶
- تذکر، انذار، اخطار و حمایت از تیم مذاکره..... ۳۷
- تدابیر پس از مذاکره..... ۳۷
- جمع بندی تجارب..... ۳۷
- جلوگیری از تکرار اشتباهات گذشته..... ۳۸
- در نسبت با فضای بین المللی..... ۳۸
- جبران ضعف دیپلماسی و پیام های انفعال و ضعف دولت..... ۳۸
- پیام به جبهه مقاومت و دوستان انقلاب در دنیا..... ۳۹
- مشکلات امروز، ناشی از اعتماد دیروز..... ۳۹
- نگاهی به سبک تدوین کتاب پیش روی..... ۴۰
- معرفی ساختار و فصول کتاب..... ۴۱
- « | تحلیل کلان از شرایط کنونی کشور و انقلاب..... ۴۵
- اشاره..... ۴۷
- ایران در شرایط جنگ احزاب..... ۴۷
- انواع مؤمنین در جنگ احزاب..... ۴۸
- عامل انحطاط ملت ها از منظر قرآن..... ۴۹
- گناه های اجتماعی، زمینه ساز خسارت های بزرگ ملی..... ۵۰
- لغزش خواص، عامل شکست در جنگ احد..... ۵۱
- خطایی که موجب نفاق می شود..... ۵۲

- ۵۲..... جنگ اراده‌ها، جنگ نامتقارن
- ۵۳..... راهبرد برون رفت از این مرحله
- ۵۳..... اعتقاد و اعتماد به وعده نصرت الهی
- ۵۵..... جهاد کبیر و ایستادگی در برابر مستکبران
- ۵۹..... مبارزه برای رسیدن به آرمان‌ها
- ۶۳..... درک حضور و وجود دشمن
- ۶۷..... داشتن فهم صحیح از واقعیت‌های ایران و جهان
-
- ۷۳..... « | دو نگاه کلان برای حل مشکلات اقتصادی کشور
- ۷۵..... اشاره
- ۷۶..... نگاه اول؛ پیشرفت اقتصادی از راه تکیه بر ظرفیت‌های درونی کشور
- ۷۶..... غلط بودن نظریه «وابستگی به غرب، لازمه پیشرفت»
- نگاه دوم؛ پیشرفت اقتصادی از راه تغییر سیاست خارجی و تکیه به بیرون
- ۷۷..... مرزها
- درنگ | ۷۹
- ۷۹..... نگاهی گذرا به مبانی جریان غرب‌گرا
-
- ۹۱..... « | «تحریم» از تهدید تا فرصت
- ۹۳..... اشاره
- ۹۳..... فرصت‌هایی که تحریم ایجاد کرد
- ۹۳..... بروز استعداد‌های درونی و دستیابی به پیشرفت
- ۹۴..... تجربه نشان داده در شرایط تحریم هم می‌توانیم پیشرفت کنیم
- ۹۷..... هرچا به توانایی دست پیدا کنیم تحریم از بین می‌رود

- ۹۸..... فهرستی از موارد پیشرفت در دوران تحریم.
- ۱۰۰..... اگر در مقابل تحریم‌ها عقب نشینی نکنیم، هیبت غرب می‌شکند.
- ۱۰۰..... اگر مقاومت کنیم، آمریکا توان ادامه تحریم را ندارد.
- ۱۰۲..... تحریم، تنها ابزار دشمن است.
- ۱۰۳..... راهکارهای مقابله با تحریم.
- ۱۰۳..... ۱. ایستادگی و مقاومت، شرط پیروزی.
- ۱۰۴..... ملت‌هایی که تسلیم آمریکا شدند، ضرر کردند.
- ۱۰۴..... ایستادگی کنید، مسیر تاریخ عوض شده، زمینه ظهور ولی‌عصر آمده می‌شود.
- ۱۰۵..... ۲. صبر و توکل به خدا و اعتماد به وعده‌های الهی.
- ۱۰۶..... ۳. مجاهدت، بصیرت و دوری از گرایش‌های انحرافی.
- ۱۰۶..... با بی‌صبری و شتابزدگی نمی‌شود کارهای بزرگ انجام داد.
- ۱۰۷..... امام فرمودند: اگر از آمریکا نمی‌ترسید، اقدام کنید.
- ۱۰۷..... در مقابله با استکبار نباید فریب وسوسه‌های شیطنانی را خورد.
- ۱۰۸..... ۴. تقویت و استحکام ساخت درونی نظام.
- ۱۰۹..... ۵. اقتصاد مقاومتی.
- ۱۰۹..... یکی از اقتضائات مستحکم کردن کشور «اقتصاد مقاومتی» است.
- ۱۱۰..... اقتصاد مقاومتی تحریم بنزین را خنثی کرد.
- ۱۱۰..... اگر تکیه اقتصاد را به نفت کم می‌کردیم، فشارها سخت نمی‌شد.
- ۱۱۱..... گفتم اقتصاد را از نفت جدا کنید؛ اما آقایان «تکنوکرات» لبخند انکار زدند؟!.
- ۱۱۱..... ۶. پیشرفت پرشتاب علمی.

۱۱۳	غلط «امکان آشتی با امریکا»
۱۱۵	اشاره
۱۱۵	غفلت از سنت های الهی
۱۱۵	«ان تنصروا الله ینصرکم»
۱۱۸	عدهای غافلند و فقط روی محاسبات مادی محض محاسبه می کنند
۱۱۹	تصور غلط «امکان آشتی با امریکا»
۱۱۹	امکان آشتی با امریکا، تصویری غلط
۱۲۰	اعتراف کردند که استدلال من جواب ندارد
۱۲۱	برخی به غلط خیال می کنند علت دشمنی امریکا با ما ستیزه جویی ماست
۱۲۲	نظام را متهم می کنند که سر جنگ دارد
۱۲۳	برخی با حرف هایشان دشمن را امیدوار می کنند و به او چراغ سبز نشان می دهند
۱۲۴	رابطه و مذاکره با آمریکا نه تنها هیچ نفعی ندارد بلکه ضرر هم دارد!
۱۲۵	انتقاد رهبری از گفتگوی تلفنی روحانی با اوباما
۱۲۵	غفلت از دشمنی دشمن، اعتماد و بزک امریکا
۱۲۵	هر ملتی به امریکا اعتماد کرد، ضربه خورد
۱۲۶	بعضی می خواهند امریکا را بزک کنند
۱۲۷	کسانی که سعی در بزک کردن چهره امریکا دارند، خیانت می کنند
۱۲۹	آمریکایی ها به دروغ می گویند عده ای در ایران نمی خواهند هسته ای حل شود!
۱۳۰	تعبیر دروغ نگرانی جامعه جهانی درباره ایران
۱۳۱	پروژه تسلیم و سازش به جای مقاومت

- ۱۳۱ القاء اینکه اگر در هسته‌ای تسلیم شویم، همه مشکلات اقتصادی حل می‌شود!
- ۱۳۲ بعضی این تحلیل غلط را می‌گویند که باید به دشمن امتیاز دهیم.
- ۱۳۲ برای موفقیت در برخی عرصه‌ها نباید از آرمان‌ها بکاهیم!
- ۱۳۳ ترویج تئوری تسلیم، خیانت به کشور.
- ۱۳۴ هزینه سازش بیشتر از هزینه مقاومت است.
- ۱۳۴ برخی حرف‌های پادشاهان قاجار را درباره هسته‌ای تکرار می‌کنند.

« تدابیر مقام معظم رهبری در حوزه «سیاست خارجی، مذاکرات هسته‌ای

- و برجام» ۱۳۷
- اشاره ۱۳۹
- تدبیر پیش از مذاکرات: هشدار، توصیه، ارائه چارچوب صحیح ۱۳۹
- تبیین علل عدم خوش بینی به مذاکره و بررسی اهداف امریکا از آن ۱۳۹
- جداً نگرانم، چون آمریکا اهل خدعه، فریب، بدعهدی و دروغ است ۱۳۹
- من دیپلمات نیستم، من انقلابی ام ۱۴۱
- از حيله گری‌های آمریکا در مذاکرات نگرانم! ۱۴۲
- مذاکره برخلاف تصورات برخی‌ها، به هیچ چیز کمک نمی‌کند! ۱۴۳
- دروغ بودن ادعای برداشته شدن تحریم‌ها با مذاکره ۱۴۳
- انحراف بیداری اسلامی، نتیجه مذاکره ۱۴۴
- جولوگیری از حق ایران در انرژی هسته‌ای، هدف مذاکره ۱۴۵
- تسلیم شدن در مقابل قدرت‌های سلطه گر، مراد از مذاکره ۱۴۶
- غیرمنطقی بودن آمریکایی‌ها ۱۴۷
- هسته‌ای بهانه است، مشکل اصلی دشمنان با اصل جمهوری اسلامی ست ۱۴۹

- ۱۵۰ هسته‌ای بهانه است، دشمن از رسیدن ایران به جایگاه تمدنی می‌ترسد.
- ۱۵۱ آمریکا نمی‌خواهد مسئله هسته‌ای حل شود.
- ۱۵۲ هدف آمریکا، ریشه کن کردن و از بین بردن صنعت هسته‌ای.
- ۱۵۳ آمریکا می‌خواهد از راه فشار اقتصادی مردم را مقابل نظام قرار دهد.
- ۱۵۴ تجربه‌ی تاریخی، علت بدبینی به آمریکا.
- ۱۵۵ علت دشمنی با ایران، ایستادگی در برابر نظام سلطه است.
- ۱۵۶ نشست و برخاست با آمریکایی‌ها، بدون فایده است!
- ۱۵۶ ارائه راهبرد مذاکره صحیح.
- ۱۵۶ اول: نگاه جامع و کلان در تصمیم‌گیری‌ها.
- ۱۵۶ توجه جامع به سه مؤلفه آرمانها، راهبردها و واقعیات.
- ۱۵۷ نباید اهداف و آرمانهای جمهوری اسلامی را از نظر دور داشت؛
- ۱۵۷ راهبردهای اصلی نظام را باید شناخت.
- ۱۵۸ جامع‌نگری در اندیشه و رفتار امام خمینی رحمته‌الله.
- ۱۵۸ لزوم کلان‌نگری در مواجهه با جبهه دشمنان.
- ۱۵۹ عقب نشینی ممنوع.
- ۱۵۹ دوم: نرمش قهرمانانه.
- ۱۵۹ به «نرمش قهرمانانه» معتقدم؛
- ۱۶۰ مانور هنرمندانه در مقابل دشمن مورد قبول است.
- ۱۶۰ نرمش قهرمانانه، به معنی دست برداشتن از هدفهای نظام نیست؛
- ۱۶۱ تبیین علت مخالفت با مذاکره؛ حصول تجربه ملی.
- ۱۶۴ تدبیر حین مذاکرات: بیان خطوط قرمز، هشدارها و توصیه‌ها.
- ۱۶۴ تبیین راه حل واقعی حل مشکلات کشور.
- ۱۶۴ هدف دشمن از فشار اقتصادی.

- ۱۶۴ چشم به دست بیگانه ندوزید، فکر اساسی بکنید!
- ۱۶۵ دل را به نقطه‌های حقیقی بسپرید نه نقطه‌های خیالی!
- ۱۶۶ کلید حل مشکلات کشور در لوزان و ژنو و نیویورک نیست
- ۱۶۶ علاج مشکلات، بیرون از مرزها پیدا نیست در اقتصاد مقاومتی است
- ۱۶۸ حرف خوب زیاد زده شد، باید کار کنیم
- ۱۶۸ اقتصاد مقاومتی را جدی بگیرید، نه اینکه فقط به زبان بگوییم
- ۱۶۹ اقتصاد مقاومتی، نقطه مقابل نسخه اقتصادی دشمنان
- ۱۷۰ اقتصاد مقاومتی ضروری است، چه تحریم باشد، چه نباشد
- ۱۷۰ اقتصاد مقاومتی راه مقابله با تکانه‌های تخصصی
- ۱۷۱ برخی به غلط القا می‌کنند اقتصاد مقاومتی یعنی ریاضت کشیدن
- ۱۷۲ هشدارها و توصیه‌های راهبردی
- ۱۷۲ لبخند فریبگرانه دشمن شما را دچار اشتباه و خطا نکند
- ۱۷۳ در داشتن مواضع انقلابی صراحت داشته باشید
- ۱۷۳ توافق نکردن، بهتر از توافق بد است
- درنگ | ۱۷۵
- ۱۷۵ با مذاکره زیر شبح تهدید مخالفم
- ۱۷۷ محرمانه نداریم؛ مردم و نخبگان را از جزئیات مذاکره مطلع کنید
- ۱۸۰ ضرورت جلسه با منتقدین و مخالفین
- ۱۸۲ دلواپس بودن جرم نیست
- ۱۸۴ مجلس باید برجام را بررسی کند
- ۱۸۵ اگر قرار است چارچوب تحریم‌ها حفظ شود، پس چرا مذاکره کردیم؟
- ۱۸۶ دوستان مذاکره کننده برخی خطوط قرمز را جور دیگری معنی کردند
- ۱۸۷ مذاکره امریکا با ایران یعنی نفوذ

- ۱۸۸ مذاکره وسیله است برای نفوذ.
- ۱۸۸ مفهوم شناسی و انواع نفوذ.
- ۱۹۱ مسئولان، هدف نفوذ.
- ۱۹۳ نخبگان، آماج نفوذ.
- ۱۹۴ نقشه امریکا برای نفوذ در پسابرجام.
- ۱۹۷ طراحی خطوط قرمز برای مذاکرات.
- ۱۹۹ حرف بنده را از خودم بشنوید.
- ۲۰۰ عدم دخالت رهبری در جزئیات مذاکرات.
- ۲۰۱ ۱. مذاکرات فقط در دایره مسائل هسته‌ای مجاز است!
- ۲۰۲ ۲. مذاکرات فقط تا سطح وزارت خارجه مجاز است!
- ۲۰۳ ۳. حرکت علمی هسته‌ای، نباید متوقف و یا حتی کند شود!
- ۲۰۳ ۴. هیچ یک از دستاوردهای هسته‌ای کشور نباید تعطیل شود!
- ۲۰۳ ۵. با محدودیت‌های بلندمدت، مخالفم.
- ۲۰۵ ۶. روابط آژانس با ایران باید عادی گردد!
- ۲۰۵ ۷. لغو تحریم‌ها نباید منوط به اجرای تعهدات ایران باشد.
- ۲۰۷ ۸. با موکول کردن هر اقدامی به گزارش آژانس مخالفیم.
- ۲۰۷ ۹. نباید به بهانه نظارت وارد حریم امنیتی و دفاعی کشور شوند!
- ۲۰۸ ۱۰. اجازه بازرسی از مراکز نظامی و مصاحبه با دانشمندان را نمی‌دهیم.
- ۲۱۰ ۱۱. نیاز قطعی کشور ۱۹۰ هزار سو است!
- ۲۱۱ ۱۲. تحقیق و توسعه باید حفظ شود!
- ۲۱۳ ۱۳. فردو باید حفظ گردد!
- ۲۱۳ ۱۴. «عزت»، «احترام»، «منافع» و «پیشرفت» ملت ایران در توافق باید حفظ گردد!

۱۵. جزئیات و کلیات توافق نهایی باید در یک جلسه‌ی واحد توافق شود! ۲۱۵
۱۶. همه‌ی تحریم‌ها باید در روز امضای توافق، لغو شود، نه تعلیق ۲۱۵
۱۷. مفاد توافق نهایی باید روشن، واضح و غیر قابل تفسیر و تأویل باشد! ۲۱۹
۱۸. جمهوری اسلامی نباید زیر بار اقدامات بازگشت ناپذیر برود! ۲۲۰
۱۹. نباید توسعه دفاعی کشور را متوقف کنند! ۲۲۱
۲۰. حمایت ما از مقاومت در نقاط جهان نباید مورد خدشه قرار گیرد! ۲۲۴
- شرط نه گانه برای اجرای برجام ۲۲۴
- نامه رهبر انقلاب در پاسخ به نامه حسن روحانی پیرامون اجرای برجام ۲۳۹
- درنگ: مروری بر مواضع دولت اعتدال قبل و بعد از برجام ۲۴۵
- پیش از برجام؛ گره زدن همه مشکلات کشور به برجام ۲۴۶
- شکست برجام؛ اعتراف به «تقریباً هیچ بودن» دستاورد برجام ۲۵۷
- « | تدبیر پس از مذاکرات: بیان ضعف‌های برجام، تجربه‌ها و درس‌های
برجام ۲۷۱
- ارزیابی، نقد و آسیب‌شناسی فرآیند مذاکرات هسته‌ای و برجام ۲۷۳
- اعتماد به دشمن، علت اصلی مشکلات در برجام ۲۷۳
- عبور از برخی خطوط قرمز نظام در مذاکرات ۲۷۳
- برجام دارای ابهام و ضعف‌های ساختاری ۲۷۴
- بدعهدی و خیانت دشمن را توجیه نکنید ۲۷۵
- برجام سندی پر از اشکال و ایراد ۲۷۶
- برطرف نشدن تحریم‌ها پس از برجام ۲۷۷
- باقی ماندن ساختار تحریم بیمه‌ی نفت‌کش‌ها ۲۷۹
- پرداخت امتیازهای نقد در برابر وعده‌های نسبه ۲۷۹

- باقی ماندن تحریم‌های بانکی و عدم امکان دسترسی به درآمدهای نفتی ۲۸۰
- برجام هیچ تأثیر ملموسی در زندگی مردم نداشت ۲۸۱
- مسئولین می‌گفتند تحریم‌ها یکبارہ برداشته خواهد شد، آیا برداشته شد؟ ۲۸۱
- رفت و آمد تجار خارجی تا کنون هیچ فایده‌ای نداشته است ۲۸۲
- رفت و آمد اروپایی‌ها هیچ معنای مثبتی نداشته ۲۸۳
- توافق بر روی کاغذ، خدعه و نیرنگ در عمل ۲۸۶
- مشکلات فعلی، نتیجه تعجیل در مذاکره و غفلت از جزئیات ۲۸۸
- تمدید تحریم دامتو قطعاً نقض برجام است ۲۸۹
- برجام مانع جنگ، دروغ محض ۲۹۲
- مطمئن باشید، جنگ نخواهد شد ۲۹۶
- برخی می‌گویند ما سایه جنگ را برداشتیم؛ این درست نیست ۲۹۷
- انتقاد از طرح برجام‌های ۲ و ۳ و ۴ و ۲۹۹
- مذاکره در زمینه‌ی تحریم هم، فایده‌ای نداشته است! ۳۰۲
- وزیر خارجه خوش اخلاق امریکا دولت بعدی را توصیه به تحریم ایران می‌کند ۳۰۲
- درس‌ها و پیامدهای برجام ۳۰۳
- آشکار شدن و افزایش دشمنی دشمنان نظام ۳۰۳
- افزایش تحریم‌های ظالمانه ۳۰۴
- جنگ تحمیلی به خاطر احساس ضعف رخ داد ۳۰۵
- چالش اقتصادی به خاطر احساس ضعفی است که از خود نشان دادیم ۳۰۵
- بی‌فایده بودن مذاکرات و رفت و آمدهای غربی‌ها به ایران ۳۰۸
- بدعهدی امریکا در مذاکرات هسته‌ای و جلوگیری از اجرای تعهدات ۳۰۹
- تجربه‌ی مذاکرات هسته‌ای اخیر برای ملت ایران ۳۱۰
- برجام، تجربه‌ای بزرگ برای بی‌اعتمادی به امریکا ۳۱۱

- ۳۱۲ برجام نشان داد مذاکره با امریکا در هر مسئله‌ای سم مهلک است
- ۳۱۳ خسارت محض.....
- ۳۱۳ نتیجه دل بستن به وعده‌های شیطان ...
- ۳۱۴ اعتراف مسئولین دیپلماسی کشور به عهد شکنی امریکا در برجام
- ۳۱۵ مسئولین می‌گویند امریکا می‌خواهد همه چیز را بگیرد و هیچ چیز ندهد
- ۳۱۵ سیاست امریکا در قبال ایران در پسابرجام، قرار دادن ایران بر سر دوراهی
- ۳۱۶ یک عده می‌خواهند با برجام امریکا را بزک کنند
- ۳۲۱ دشمنی امریکا با اصل وجود نظام اسلامی
- ۳۲۱ عده‌ای اعتراض می‌کردند که چرا روی مسئله هسته‌ای ایستادگی می‌کنید؟
- ۳۲۳ علت مخالفت امریکا با جمهوری اسلامی
- ۳۲۵ بارها گفتم به امریکا اعتماد نکنید.....
- ۳۲۵ عدم رعایت خطوط قرمز در مذاکرات هسته‌ای
- ۳۲۶ به سه کشور اروپایی هم اعتماد ندارم
- ۳۲۸ مسئولین در معرض یک آزمون بزرگ
- ۳۲۹ تجربه‌های شش گانه برجام
- ۳۲۹ ما در شکست دشمن شک نداریم
- ۳۳۰ اگر از تجربه‌ها درس نگیریم، ضرر می‌کنیم
- ۳۳۱ تجربه اول: جمهوری اسلامی نمی‌تواند با امریکا تعامل کند
- ۳۳۵ تجربه دوّم: عمق دشمنی امریکا با جمهوری اسلامی
- ۳۳۷ تجربه سوم: عقب نشینی دشمن را گستاخ ترمی کند
- ۳۳۹ تجربه چهارم: ایستادگی دشمن را به عقب می‌نشاند
- ۳۴۰ تجربه پنجم: همراهی اروپا و امریکا در مسائل مهم
- ۳۴۱ تجربه ششم: اشتباه بودن گره زدن حل مسائل کشور به برجام

- مذاکره کردیم آمریکا رسوا شود یا تحریم‌ها برداشته شود؟ ۳۴۳
- به اروپا هم اعتماد ندارم؛ «نگاهی به شروط رهبری برای ادامه برجام با اروپا» ۳۴۶
- نکته اول: لزوم نگاه واقع بینانه و گفتار صادقانه با مردم ۳۴۶
- نکته دوم: اروپایی باید بی صدافتی‌های خود را جبران کنند ۳۴۷
- نکته سوم: عدم اعتراض به نقض عهدهای آمریکا را جبران کنند ۳۴۸
- نکته چهارم: صدور قطعنامه در شورای امنیت علیه آمریکا ۳۴۸
- نکته پنجم: تعهد به عدم بحث از توان موشکی و حضور منطقه‌ای ایران ۳۴۸
- نکته ششم: تعهد به مقابله با هر نوع تحریم جدید ۳۴۹
- نکته هفتم: تضمین قطعی فروش نفت ایران ۳۵۰
- نکته هشتم: تضمین روابط بانکی با ایران ۳۵۰
- نکته نهم: محفوظ بودن حق ایران برای آغاز فعالیت‌های هسته‌ای ۳۵۰
- نقشه دشمن؛ فشار روانی بر ملت ایران ۳۵۱
- تحمیل برجام معیوب به بهانه احتمال جنگ، دروغ بزرگ ۳۵۴
- اروپا توقع دارد تحریم و تعلیق هسته‌ای با هم ادامه یابد؛ امکان ندارد ۳۵۴
- درنگ | بازی اروپایی‌ها با برجام | ۳۵۵
- نگاهی به عملکرد اروپا در پس‌برجام | ۳۵۵
- از کوه spv تا موش instex | ۳۷۶
- درنگ | بازگشت تحریم‌ها، انهدام برجام | ۳۹۱

- ۶۶ | پرده آخر: پیش‌بینی افول آمریکا ۳۹۹
- اشاره ۴۰۱
- امریکا مغلوب چالش ۴۰ ساله با ایران ۴۰۱
- نشانه‌های زوال و افول آمریکا ۴۰۲

- ۴۰۳..... فرسوده شدن «قدرت نرم» امریکا
- ۴۰۷..... ناکارآمدی «قدرت سخت» امریکا
- ۴۰۸..... اقتصاد شکست خورده امریکا
- ۴۱۰..... عدم موفقیت امریکا در از بین بردن روحیه استقلال طلبی جوان ایرانی
- ۴۱۰..... گسترش استقلال طلبی در جوانان دیگر کشورها
- ۴۱۱..... طراحان سازش بدانند.....
- ۴۱۲..... سه توصیه راهبردی به جوانان
- ۴۱۲..... دشمنی امریکا را فراموش نکنید
- ۴۱۳..... نظریه مقاومت را تبلیغ کنید
- ۴۱۳..... خود را در برابر پیشرفت کشور مسئول بدانید
- ۴۱۵..... منابع
- ۴۱۵..... کتاب‌ها
- ۴۱۶..... سایت‌ها

« | مقدمه؛ مروری بر روش، ابعاد و مراحل تدبیر رهبری انقلاب در پرونده مذاکرات هسته‌ای

«بنده از روز اول بارها و بارها گفتم به آمریکا اعتماد نکنید! هم در جلسات خصوصی این را گفتم، هم در جلسات عمومی مردمی گفتم؛ در جلسات خصوصی بیشتر هم این را گفتم؛ گفتم به اینها اعتماد نکنید؛ اگر می‌خواهید قرارداد ببندید، تضمین‌های لازم را فراهم کنید، بعد صحبت کنید، بعد قرارداد ببندید، بعد امضا کنید؛ به حرف اینها اعتماد نکنید.»^۱

«بارها گفتم به آمریکا اعتماد نکنید؛ این جمله‌ای بود که پس از چند سال نشنیده گرفتن هشدارها و عاقبت‌اندیشی‌ها، دلسوزی‌های ولیّ جامعه اسلامی، از زبان ایشان صادر می‌گردد. جمله‌ای که نشان دهنده عمق یک فاجعه راهبردی است. فاجعه فاصله تراز اندیشه و افق مسئولین غرب‌گرا با اندیشه اصیل ولایت‌مداری در جامعه ایمانی شیعی.

کتاب «گفتم اعتماد نکنید» از یک سو روایت دیپلماسی غرب‌گرا است که همه داشته‌ها، ظرفیت‌ها، توانمندی‌ها و دارایی‌هایی خود را در برابر ظاهر بزرگ کرده‌ی تمدن و قدرت غرب ناچیز و نادیده می‌انگارد و برای حل هر مشکلی چشم امید به بیگانه می‌بندد. دیپلماسی‌ای که در کلام شاعرانه این گونه توصیف شده است:

آن چه خود داشت ز بیگانه تمنا می‌کرد...

اما «گفتم اعتماد نکنید» از سوی دیگر روایت غم انگیزی است که نشان می‌دهد وقتی مسئولین جامعه اسلامی نسبت خود با ولی جامعه را نسبت ایمانی تعریف نمی‌کنند و توصیه‌های راهبردی و مبتنی بر اندیشه اصیل شیعی او را سطحی می‌فهمند، جامعه چگونه دچار «خسارت محض» می‌شود. اینکه رهبر حکومت دینی در مقام جمع بندی از یک مسیر پر خطا یک جمله کلیدی بیان می‌کنند و آن تعبیر «گفتم اعتماد نکنید» است، یعنی رهبری جامعه دینی برای رشد و تعالی و به بلوغ رسیدن مردمانش چقدر باید صبور باشد، جهالت‌ها را تحمل کند، حماقت‌ها را نادیده بگیرد، تا فرصت گران بهای «تجربه» برای جامعه فراهم آید، تا در بلند مدت نسبت به خطاها بزرگ واکنش‌ها نداشته باشد.

۱. «گفتم اعتماد نکنید» بیش از آنکه یک روایت سیاسی باشد، روایتی فکری - فرهنگی است. روایتی است نوعی شیوه مواجهه با مسائل در مقیاس کلان حاکمیت، روایتی است از دو رویکرد، رویکردی که ریشه در اندیشه اصیل دینی دارد و مبتنی بر منطق دینی و شیعی مسائل کلان را تحلیل و برای هر مسئله راهبردی واقعی و دقیق و فنی ارائه می‌دهد و رویکردی که بر اساس تئوری‌های مادی، غرب زده و برخاسته از اندیشه‌های دنیای مدرن به تحلیل توهمی و به دور از واقع مسائل می‌پردازد و به جای تکیه بر واقعیت بر تخیل و توهم تکیه می‌کند.

۲. «گفتم اعتماد نکنید» برشی از «سبک رهبری» حاکم جامعه شیعی است. رهبری که ذیل یک کلان پروژه، می‌کوشد جامعه را با همه نقص‌ها، تفاوت رویکردها و ظرفیت‌ها و فرصت‌ها به نقطه آرمانی و تعالی مادی و معنوی برساند، اما این تعالی را در سایه توسعه اختیار و انتخاب مردمان خود رقم می‌زند نه در تضییق اراده‌ها؛ چرا که رشد انسانیت انسان در گرو رشد اراده‌ها و انتخاب‌های متعالی او است. ما نیز می‌کوشیم گزارشی هر چند گذرا از این سبک رهبری را روایت کنیم.

۳. مجموعه تدابیر، توصیه‌ها و تذکرات مقام معظم رهبری درباره روند مذاکرات

هسته‌ای دولت اعتدال، مبتنی بر یک نظام فکری منسجم و یک طرح راهبردی است، پس نمی‌توان به این مجموعه به چشم توصیه‌های از هم پراکنده نگریست. می‌کوشیم در این مقدمه بخشی از منظومه مدیریت راهبردی ایشان در پرونده مذاکرات را روایت کنیم.

« | منطق و قواعد رهبری

یک پرسش نسبتاً فراگیر این است: اگر رهبری می‌دانست مذاکرات به نتیجه نمی‌رسد چرا جلوی آن را نگرفت؟

منشاء طرح چنین پرسش‌هایی «فقدان آشنایی با منطق و قواعد رهبری جامعه دینی» است. بسط این بحث خود مقال و مجالی موسع می‌طلبد ولی در حد گذرا باید گفت اولاً رهبری کردن جامعه دینی دارای منطق، قواعد و اصول و مبانی ویژه‌ای است که همه ریشه در تراث و اندیشه دینی دارد. شأن، جایگاه و رسالت و مأموریت رهبر، غیر از رسالت‌ها و مأموریت‌های یک مدیر یا رئیس دولت در حاکمیت مدرن است. رهبر جامعه دینی تنها رهبر سیاسی نیست، بلکه رسالتی عمیق‌تر بر دوش دارد که سیاست یک ضلع از این منظومه چند وجهی را تشکیل می‌دهد. «رشد و تعالی جامعه دینی در پرتو توسعه اراده و انتخاب‌های آگاهانه و متعالی» یعنی زمینه‌سازی برای یک رشد پایدار عمیق فراگیر اثرگذار در مقیاس تمدنی. رهبر جامعه دینی نمی‌خواهد جامعه را به زور به افق مترقی اندیشه خود رهنمون سازد و به تعالی برساند. این نوع تعالی نه پایدار است، نه اصیل و نه مطلوب.

مهم‌ترین رکن و موضوع مورد توجه رهبران در جامعه دینی آحاد مردم هستند. این «مردم» هستند که موضوع اصلی رهبری و هدایت جامعه را تشکیل می‌دهند. «مردم» باید رشد کنند، تعالی یابند و به کمال برسند. اگر مردم موضوع حکمرانی رهبر دینی نباشد، دیگر نمی‌توان انتظار تحقق مدینه فاضله و آرمان شهر اسلامی را داشت. چرا که جامعه با مردم ساخته می‌شود، به پیش می‌رود و فراز و نشیب می‌یابد. پس نگاه به «مردم» در اندیشه دینی نگاهی سطحی، شعاری، زودگذر و عاری از مبنا نیست.

این یک رکن حیاتی در هدایت است و رهبران دینی با عنایت به اهمیت آن رفتارها و برنامه‌های خود را تنظیم می‌کنند. حال که مردم موضوع حکمرانی شدند، تعامل با مردم، رشد و کمال دادن به مردم و توسعه کمالات نیز دارای قواعد و ضوابط خاصی است. رهبر باید با توجه به این قواعد به رشد اجتماعی فکر کند.

اگر جامعه‌ای در پرتو انتخاب آگاهانه، مطلوب‌های اصیل را اراده کند، این اراده دیگر دچار خلل و تردید نمی‌شود و آن مسیر هیچ‌گاه به راحتی تغییر نمی‌کند. از سوی چنان انتخابی مردم یک جامعه را رشدی عمیق در سطح لایه‌های پیچیده انسانی داده و آن‌ها را توسعه اراده و آزادی در تراز و افق اندیشه رهبری جامعه دینی که تبلور و خلاصه تعالیم و آموزه‌های اصیل و ناب شیعی است قرار می‌دهد.

از همین روی رهبری می‌کوشد در بزنگاه‌های حساس، جامعه را به تراز اندیشه و انتخاب صحیح و عالی در مسئله نزدیک کند، نه اینکه به اجبار آن راه را با اراده شخصی انتخاب کند، در حالی که هیچ همراهی و شناخت و آگاهی اجتماعی در آن زمینه وجود ندارد. البته در این مسئله تفصیلی وجود دارد و جنس مسئله‌ها، سطوح آن‌ها و شیوه تعامل و نسبت گیری با هر یک متفاوت است.

برای نشان دادن نمونه‌ای از مبانی دینی این شیوه و منطق تعامل تنها به ذکر یک نمونه بسنده می‌کنیم. در جریان غصب فدک و پس از وارد شدن جراحات بر پیکر حضرت صدقه طاهره علیها السلام زنان مهاجر و انصار برای عیادت به محضر ایشان رسیدند. ایشان نیز خطبه‌ای مفصل و در تراز اندیشه و تحلیل رهبران الهی جوامع اجتماعی ایراد فرمودند که لایه‌های عمیقی از آن هنوز گشوده نشده است. ایشان در بخشی از این صحبت، و پس از اشاره به خسارت‌های جامعه اسلامی از غصب خلافت، آثار ندامت را در چهره مخاطب احساس می‌کنند، گویی پرسشی در ذهن ایشان شکل گرفته است که با وجود چنین خسارت‌هایی چرا شما با اجبار مسیر را تغییر ندادید؟ ایشان در مقام رفع این ابهام این آیه از قرآن را قرائت می‌فرمایند:^۱

«آنلز مکموها و آنتر لها کارهون؟»؛ آیا ما شما را - بر صراط مستقیم - وادار کنیم در حالی که شما کراهت دارید؟

یعنی رهبر جامعه دینی نمی‌تواند و نباید با اجبار مسیر هدایت را به روی مردم بگشاید. بلکه گاهی باید جامعه با انتخاب‌های اشتباه و به دست آوردن اندوخته و سرمایه تجربه خود را برای سال‌های سال و مراحل دشوارتر مسیر کمال، واکسینه نماید. اینجاست که رهبری اجازه بروز یک تجربه را می‌دهد، ولی پس از پایان تلخ آن تجربه برای نتیجه‌گیری و نشان دادن تفاوت نتایج مترتب بر هر انتخاب ابراز می‌دارد: «گفتم اعتماد نکنید».

« | تدابیر سه ضلعی رهبری در مواجهه با مسئله هسته‌ای

رهبر معظم انقلاب درباره پرونده مذاکرات هسته‌ای دولت یازدهم تدبیری سه ضلعی را در پیش گرفتند. از مجموع بیانات و اقدامات ایشان می‌توان نتیجه گرفت که در نسبت با سه جامعه هدف اصلی یعنی بدنه اجتماعی کشور، دولت و مسئولین اجرایی و فضای بین‌المللی شامل دشمنان و دوستان ایران، روندی برنامه ریزی شده را در پیش گرفتند.

این تدبیر سه ضلعی در نسبت با گروه‌های هدف نیز به مجموعه‌ای منسجم از تدابیر و راهبردها تقسیم و دسته‌بندی می‌شود. در نسبت با جامعه عمومی کشور هدف اصلی رشد بصیرت و ظرفیت فکری و توان و قدرت تحلیل کلان مسئله‌های پیش روی انقلاب اسلامی است. در نسبت با دولت با توجه به گرایش به غرب، دوری از فضای انقلابی و خوش بینی به امریکا، تلاش در جلوگیری از انحراف در مسیر مذاکره، جبران کاستی‌ها، رهنمودهای راهبردی و نیز حفظ چارچوب‌های مصالح و منافع ملی است. اما نسبت به فضای بین‌المللی با توجه به گرایش سیاسی و فکری خاص دولت ممکن است پیام‌هایی متناقض و دارای فاصله معنی دار با جهت‌گیری‌های کلان انقلاب اسلامی به دنیا مخابره شود که موجب خوش حالی دشمنان و دلسردی دوستان و

جبهه مقاومت گردد. ایشان در نسبت با این مخاطب تلاش می‌کنند حفظ وجهه انقلابی ایران و انتقال پیام اصلی و خط صریح حرکت سیاسی انقلاب به دنیا را بیان کرده و برجسته نمایند.

تبیین کامل، فنی و دقیق راهبرد کلان ایشان در نسبت به هر طیف از مخاطبین سه گانه و نیز رفتارشناسی راهبردی ایشان در نسبت با این مسئله مهم در حیات سیاسی جمهوری اسلامی، نیازمند تعمیق و تحلیل‌های پیچیده و دقیق‌تری دارد که از وظیفه این نوشتار خارج است. ما در این یادداشت می‌کوشیم اولاً منطق حاکم بر تدوین این کتاب را برجسته کنیم و ثانیاً نشان دهیم مجموع بیانات رهبر فرزانه انقلاب بر اساس یک طرح کلان و راهبردی است، نه بر اساس اتفاق و مبتنی بر گزاره‌های توصیه وار خالی از مبانی و پشت صحنه‌های راهبردی که به آن‌ها جهت می‌دهد. این یادداشت تنها پیش درآمدی است بر تحقیقی که بایسته است بوسیله محققان انقلاب اندیش ادامه و تعمیق پیدا کند.

“ | در نسبت با جامعه

همان گونه که پیشتر گذشت، رهبر جامعه اسلامی ذیل طرح کلان معصومین و رهبران الهی می‌کوشد جامعه را رشد و تعالی بخشد. این رشد اجتماعی رهین برخی تجربه‌های اجتماعی و باورمندی‌های متکی بر تجربه‌های عینی است. هر چند

رهبری هیچ گاه از خطوط قرمز نظام اسلامی عدول نکردند و با تعیین سخت گیرانه خطوط قرمز برای مذاکرات، وجهه اصلی شیوه مذاکراتی مبتنی بر مکتب انقلاب را به نمایش گذاشتند، اما با اصل ورود به این مذاکرات مخالفت صریح نداشتند، هر چند بارها تصریحاً و تلویحاً آن را بی فایده برشمردند.

جامعه ایران در مقطع مذاکرات هسته‌ای در یک دو راهی قرار گرفته بود. یک دو راهی که از دو ریشه فکری نشأت گرفته است. دو راهی مقاومت در برابر استکبار جهانی و اعتماد به صدق وعده الهی یا سازش، مذاکره، خوش بینی به دشمن غدار و کوتاه آمدن از مشی انقلابی. شاید برخی در ابتدای مذاکرات به قول مسئولین دولتی اعتماد کردند و باور داشتند می‌توان به امریکا اعتماد کرد و با اعتماد به امریکا و کوتاه آمدن در برابر خواسته‌های او، می‌توان به اقتصادی شکوفا و رفاه گسترده اقتصادی رسید. این باور از سوی جریان اصلاح طلب و اعتدال در حال ترویج و تقویت بود تا جایی که حتی حل مشکل آب خوردن و بیکاری و ازدواج و اشتغال نیز به این امر گره زده شد. بذر تردید در سیاست انقلابی کاشته شده بود و طیفی از جوانان ایرانی با دیده شک به آن نگاه می‌کردند. گویی تنها عده‌ای در ایران هستند که زبان دنیا را می‌فهمند و می‌توانند از راه دیالوگ و البته با کوتاه آمدن از اصول انقلاب، رفاه و توسعه اقتصادی را به ارمغان آورند. باید این بذر تردید را از ریشه کند و این بیماری غرب گرایی را به صورت بنیادین درمان کرد. با توصیه و نصیحت کسی نمی‌پذیرفت که این راه به نتیجه نمی‌رسد.

در چنین فضایی رهبری انقلاب برای افزایش ظرفیت فکری جامعه اجازه ورود به چنین مسیری را صادر فرمودند. حال نوبت مدعیان مذاکره و داعیه داران قابل اعتماد بودن امریکا است که در چنین مجالی تئوری خود را به ایران و تاریخ ثابت نمایند. این مسیر هزینه‌های گزافی برای کشور خواهد داشت و رهبری با علم به این هزینه‌ها، با توجه به مصلحت بالاتری که عبارت از رشد اجتماعی باشد، اجازه مذاکره را صادر می‌نمایند. تدبیر اجتماعی بر مدار توسعه آگاهی و بصیرت بنانهاده شده است. هر آنچه که برای ارتقای قدرت تحلیل و محاسبه صحیح لازم است گفته می‌شود و هر آنچه

موجب تغییر در محاسبه و اخلاص در تحلیل و منجر به محاسبه غلط و کاذب می‌گردد، مورد روشننگری قرار می‌گیرد. پس مجموعه‌ای از بصیرت‌ها و آگاهی‌ها جامعه را سرشار از خود می‌کند تا مردم بتوانند از نگاهی کلان به مسائل بنگرند و خود مسیر صحیح و سقیم را از هم تمییز دهند.

مجموعه این آگاهی‌ها به شرح زیر است:

«تصویر سازی صحیح از مسائل راهبردی در برابر تصویرسازی‌های غلط یکی از جنگ‌ها و چالش‌های مهمی که رهبری معظم انقلاب به آن اشاره می‌کنند، چالش «تصویر سازی» از واقعیت‌های موجود است. تصویرهایی که منتهی به تحلیل و سپس تصمیم می‌شوند. تصمیم‌هایی که ممکن است مبتنی بر خطای محاسباتی باشند. خطای محاسباتی نیز خود از تصویر غلط نشأت گرفته است. فهرستی از این تصویرواره‌ها عبارتند از:

۱. عناصر موفقیت و پیروزی در میدان نبرد تاریخی و جایگاه عنصر «ایمان به صدق وعده‌ها و سنت‌های الهی»؛ به نوعی سخن از توحید کاربردی در عرصه حکمرانی.

۲. تصویر موقعیت ما و دشمن در جبهه نبرد؛ اینکه کدامیک در موضع نیاز و افول است و کدامیک در موضع قدرت و اقتدار

۳. تصویر آینده کشور منهای غرب، آینده کشور منهای مذاکره، آینده کشور منهای امریکا؛ این مواردی است که عده‌ای می‌کوشند نشان دهند بدون امریکا و مذاکره سرنوشت محتوم ما عقب ماندگی و نابودی است.

«توسعه بصیرت درباره دو الگوی متفاوت مدیریت کشور یکی از راهبردی‌ترین بیانات رهبری طی سال‌های اخیر، سخن از «دو الگوی متفاوت مدیریت کشور» بوده است. طرح «دو الگو» نشان می‌دهد در کشور دو کلان جریان فکری وجود دارد که هر یک برای حل مسائل کشور راهبردی را ارائه می‌دهند. دیگر بازی‌های سیاسی همه ذیل این دو الگو تعریف می‌شود. اما مردم بیشتر با خروجی‌های رفتار سیاسی سیاسیون مواجه می‌شوند تا مبانی و پشتوانه‌های فکری ایشان. از همین روی رهبری انقلاب می‌کوشند دو کلان جریان فکری و مبانی اندیشه مدیریتی آن‌ها را بدون نام بردن از فرد خاصی مطرح نمایند تا مردم قدرت تحلیل و ارزیابی دقیق‌تری نسبت به مسائل کشور پیدا کنند. این دو الگو همان طور که در ادامه کتاب به تفصیل از آن سخن خواهد آمد عبارتند از الگویی که راه حل مشکلات کشور را در ظرفیت‌های داخلی جستجو می‌کند و الگویی که همواره نگاه به بیرون داشته و حتی برای رسیدن به مواهب مادی حاضر است از مبانی و اصول فاصله بگیرد. ایشان در زمینه تبیین دو رویکرد فرمودند:

«یک نگاه می‌گوید که ما پیشرفت اقتصاد را باید از ظرفیتهای درون کشور و درون مردم تأمین بکنیم ... نگاه دوم به اقتصاد کشور نگاه به پیشرفت اقتصاد با استفاده از کمک بیرون از مرزها است؛ می‌گوید سیاست خارجی مان را تغییر بدهیم تا اقتصاد ما

درست بشود، با فلان مستکبر کنار بیاییم تا اقتصاد رونق پیدا کند، تحمیل قدرتهای مستکبر را در بخشهای گوناگون و مسائل گوناگون بپذیریم تا اقتصادمان رونق پیدا کند؛ این هم نگاه دوّم است. ... این نگاه، نگاهی است که هرگز به نتیجه نخواهد رسید؛ باید نگاه کنیم به درون کشور، ظرفیتهای درونی بسیار است.»^۱

« توسعه بصیرت و آگاهی از ماهیت و اهداف دشمن از مذاکره

اما کلان موضوع دیگری که مردم باید بدانند، هدف امریکا از مذاکره و اساساً ماهیت شناسی نظام قدرت در امریکا است. از آنجایی که رسانه‌های غربی و دنباله‌های داخلی آن‌ها می‌کوشند ذیل رویکرد دوم حل مسائل کشور (که در بالا اشاره شد)، تنها راهکار برون رفت از مشکلات را در دست نیاز دراز کردن به سوی امریکا تعریف کنند، رهبری در مقابل این خط فکری معیوب به معرفی ماهیت امریکا و اهداف او می‌پردازند. اساساً تقسیم بندی امریکا به امریکای خوب و امریکای بد و امریکای اوباما و امریکای ترامپ یک بازی غلط و خطای فاحش سیاسی است. ماهیت قدرت در امریکا مبتنی بر توسعه سلطه و استعمار نوین و مدرن بر جهان حتی اروپا بنا نهاده شده است. پس مذاکره روشی برای رسیدن به این هدف استکباری است نه راهی برای رسیدن ملت‌ها به حقوقشان.

یک فصل طولانی و بلند از بیانات رهبری در این سال‌ها به معرفی ماهیت طرف مقابل به عنوان طرف اصلی مذاکرات است. تا مبدا جامعه مانند برخی مسئولان فریفته غرب دچار اشتباه در محاسبه نشود.

« مقابله با خط خبری دروغ پراکنی داخلی و خارجی

طی مذاکرات خط خبری دروغ پراکنی در زوایای مختلف مذاکرات تلاش می‌کند با تولید اخبار کذب مسیر را تغییر دهد. از این خط خبری غلط و دوگانه سازی جنگ - مذاکره و تبلیغ اینکه اگر مذاکره نباشد، وقوع جنگ حتمی است تا خط خبری دروغی

که می‌گوید مذاکرات هسته‌ای با موافقت کامل رهبری و دخالت ایشان در جزئیات در جریان است که می‌کوشد همه مسئولیت مذاکرات را برگردن رهبری بیاندازد و خود از زیر بار آن شانه خالی کند. مقام معظم رهبری در برابر همه این خطوط خبری دروغ پراکنی موضعی فعل دارند و یک به یک آن‌ها را پاسخ می‌دهند. ایشان هم گزاره «مذاکره سایه جنگ را دور کرد» را دروغ می‌شمارند و هم دخالت خود در مذاکرات را غیر واقعی و خط خبری کذب معرفی می‌کنند.

◆ زمینه سازی برای تجربه اندوزی و ارتقای ظرفیت فکری جامعه

فصل دیگر سخنان رهبری تلاش در مسیر تجربه اندوزی ملی و ارتقای ظرفیت فکری اجتماعی است. شاید این فصل را یکی از مهمترین فصول تدابیر رهبری در نسبت با مذاکرات هسته‌ای بدانیم. حال که شرایط به گونه‌ای رقم خورده است که مسئولین مصر به مذاکره و بخشی از جامعه امیدوار به آن هستند، نمی‌توان این مسیر را متوقف کرد. اما باید آن را به گونه‌ای مدیریت کرد که نتیجه کلان فرهنگی - اجتماعی در پی داشته باشد. بیان نقاط ضعف مذاکرات و خیانت‌ها رذالت‌های امریکا در مسیر مذاکره و نتیجه چند سال معطل شدن کشور برای حصول نتیجه مذاکره گام‌هایی در این مسیر است.

برای داشتن یک تحلیل دقیق از سرانجام یک مسیر و تجربه اندوزی صحیح از یک حرکت باید اجزای آن حرکت و ابعاد و اطراف آن را به خوبی مطالعه، بررسی و شناسایی کرد. ایشان در این مسیر می‌کوشند تحلیلی دقیق از دستاوردهای برجام، مذاکرات و پیامدهای آن به دست دهند. این جمع بندی ذیل چند عنوان بیان می‌شود:

۱. آسیب شناسی مذاکرات هسته‌ای در سطح ملی و بین‌المللی و آثار و پیامدهای منفی آن
۲. آسیب شناسی برجام به لحاظ دستاوردهای وعده داده شده (و ابداع تعبیر «خسارت محض»)

۳. تبیین تجربه برجام و نتیجه اعتماد به امریکا

« | در نسبت با دولت

اما تدابیر در نسبت با دولت در سه ضلع تدابیر پیش از مذاکره، حین مذاکره و بعد از مذاکره تقسیم بندی می شود. این موارد به اجمال در ادامه توضیح داده می شوند.

«تدابیر پیش از مذاکره

انذار و تبیین واقعیت های صحنه بین المللی (تبیین اهداف امریکا از مذاکره)
دولت بر اساس یک تحلیل غلط و خطای در محاسبه، امیدهای پوچی به مذاکره بسته است و این امید کاذب را در کشور و بین لایه های مختلف اجتماعی تبلیغ می کند. رهبری با تبیین صف بندی های کلان بین المللی، ماهیت شناسی امریکا و بیان اهداف آن ها از مذاکره می کوشد، این خطای در محاسبه را اصلاح کند. در این ضلع مخاطب به طور خاص خود دولت و مسئولین دولتی هستند. هر چند این موضوعات در نسبت با مردم نیز بیان شده است ولی برای دولت با طعم و رنگ دیگری ابراز می شود چون دولت است که در موضع درخواست کننده آغاز مذاکرات و حل مشکلات از راه مذاکره ایستاده است.

معرفی روش های برون رفت از مشکلات اقتصادی (اقتصاد مقاومتی)

اما رهبری به بیان سلبی صرف اکتفا نمی کنند. یعنی اگر کسی از ایشان بپرسد خوب بدون مذاکره چگونه باید مشکلات کشور را حل کرد، ایشان نیز یک طرح جایگزین و ایجابی و در عین حال عملیاتی و مورد وفاق همه طیف های سیاسی کشور ارائه می دهند. این راه حل عملیاتی عبارت است از «اقتصاد مقاومتی». نظریه ای که حتی در بیرون از مرزهای ایران نیز طرفدار پیدا کرده است. دولت اگر سرمایه گذاری خود بر روی مذاکرات را متوجه این راهبرد حیاتی کرده بود، امروز خبری نه از تحریم بود و نه از تورم و نه از بیکاری های افسار گسیخته.

اما مقدمه فهم این تدبیر یک تغییر رویکرد است. تغییر رویکرد نسبت به ماهیت و اثر «تحریم»؛ مادامی که دولت تحریم را منشأ همه مشکلات می داند، نمی تواند قدم

از قدم بردارد ولی اگر بر اساس رویکرد دیگر، تحریم را فرصتی برای شکوفایی دانست، حرکت می‌کند و در مسیر پیشرفت و خودکفایی قدم برمی‌دارد.

« تدابیر حین مذاکره

رهبر جامعه دینی در قامت یک پیامبر اجتماعی و راه بر بزرگ در مقیاس تاریخی، باید جامعه را در شرایط گوناگون هدایت کند. حال که دولت مسیر غلط مذاکره و اعتماد به غرب را در پیش گرفته است، نباید گذاشت این مسیر تبعات و خطرات اساسی برای جامعه دینی داشته باشد. از همین روی رهبری که وظیفه حفظ خطوط اساسی حرکت انقلاب را بر عهده دارد، می‌کوشد این مسیر را هر چه کم خطرتر و کم هزینه‌تر نماید. لذا تدابیری را حین مذاکره بیان می‌کند:

معرفی اصول دیپلماسی مکتب انقلاب اسلامی (سه ضلعی آرمان، اصول، واقعیت)

انقلاب از روز اول معتقد به یک دیپلماسی فعال بوده است. ارتباط با همه کشورها و ملت‌ها از عناصر اصلی سیاست خارجی اسلامی است. اما دو نکته مهم در این میان وجود دارد. اولاً جهان خلاصه در چند کشور مستکبر و استعمارگر نمی‌شود. ثانیاً هر تعاملی با دیگر کشورها باید بر اساس منافع ملی کشور بنانهاده شود. از همین روی دیپلماسی مکتب انقلاب مبتنی بر اصولی است که از آن به سه ضلعی «آرمان، اصول، واقعیت» یاد می‌شود. رهبری فرزانه انقلاب ابتدا به معرفی و یادآوری این اصول می‌پردازند تا مبادا دولت دچار روش‌های دیپلماسی مدرن مبتنی بر کرنش در مقابل قدرت‌های مستکبر نشود.

ارائه راهبرد و تاکتیک مذاکره در شرایط فعلی (نرمش قهرمانانه)

نظام سیاسی و دیپلماتیک انقلاب علاوه بر اصول، تاکتیک‌های ویژه‌ای نیز برای مذاکره دارد. در شرایطی که طرف مقابل به ظاهر چهره‌ای برتر در فضای بین‌المللی

شناخته می‌شود، می‌توان هم با او مذاکره کرد، هم امتیاز گرفت و هم دچار عقب نشینی و کرنش نشد. این تاکتیک برتر در مذاکره را «نرمش قهرمانانه» نام می‌گذارند. تاکتیکی که رهبری انقلاب آن را معرفی کردند ولی متأسفانه به آن اعتنای ویژه‌ای در عمل نشد.

تعیین خطوط قرمز، موافقت مشروط؛ کاهش آسیب مذاکره

اعتماد به امریکا بی تردید آسیب آفرین است. پس باید مذاکره‌ای هوشمندانه را در پیش گرفت تا کمترین آسیب را دید و منافع ملی به هیچ روی تهدید نشود. یکی از مهمترین اقدامات رهبری معظم انقلاب درباره مذاکرات، تعیین خطوط قرمز برای توافق هسته‌ای بود. خطوط قرمز نشان می‌دهد در چه مواردی امکان انعطاف داریم و در چه موارد حق کوتاه آمدن و عدول وجود ندارد. اگر خطوط قرمز به درستی رعایت شده بود، امروز شاهد خسارت‌های بی شمار برجام نبودیم. مقام معظم رهبری حدود ۲۰ خط قرمز برای مذاکرات هسته‌ای تعیین نمودند ولی بعدها مسئولین مذاکره کننده تلویحاً گفتند برخی از این خطوط را رعایت نکرده‌اند. ما در همین کتاب موارد نقض خطوط قرمز رهبری در مذاکرات را به صورت مستند یادآور خواهیم شد.

اما پس از انعقاد برجام، مقام معظم رهبری با صدور نامه‌ای، موافقت خود را مشروط به رعایت ۹ شرط اعلام داشتند. این شروط به ضمیمه مصوبات مجلس شورای اسلامی و شورای عالی امنیت ملی که هر دو مصوبه مورد تأکید رهبری معظم انقلاب قرار گرفته بودند، ۲۸ شرط برای موافقت با پذیرش برجام را تشکیل می‌دادند. اما با تأسف فراوان برخی از اعضای هیئت نظارت بر برجام اعلام کردند که برخی از این شروط صریحاً نقض شده است و مورد رعایت قرار نگرفته است. پس تیم مذاکره کننده نه شروط عمومی و نه شروط اختصاصی مذاکرات هسته‌ای را به دقت رعایت نکرد که امروز وضعیت برجام به این روز و حال است.

تذکر، انذار، اخطار و حمایت از تیم مذاکره

اما یکی دیگر از اقدامات مهم رهبرانه مقام معظم رهبری، داشتن حالت پدری برای دولت و تیم مذاکره کننده هسته‌ای بود. رهبر، در جایگاه پدر و بزرگ‌تر دولت و ملت است. دولت هر قدر هم ناهماهنگ با اصول فکری رهبری باشد، باز هم دولت جمهوری اسلامی ایران است. از همین روی رهبری بارها و بارها تیم مذاکره کننده را مورد تفقد و حمایت قرار دادند. اما این تفقد همواره با «انذار و اخطار» نسبت به امریکا، شیوه مذاکره و نوع عملکرد در پرونده هسته‌ای بود.

اما برخی با خلط بین جایگاه هر فعل رهبری، حمایت از افراد تیم مذاکره را به پای حمایت از اعمال تیم مذاکره نوشتند. در حالی که اگر با نگاه فنی به بیانات رهبری فرزانه انقلاب می‌نگریستند، در می‌یافتند که بین حسن فاعلی و حسن فعلی تفاوت بسیاری وجود دارد. اگر کسی به لحاظ شخصی انسان خوبی باشد (حسن فاعلی) این خوبی تلازمی با خوب بودن همه اعمال و اقدامات وی ندارد (حسن فعلی). حمایت رهبری انقلاب از افراد بود نه اعمال. آن هم از جایگاه پدری و نه از جایگاه سیاسی.

«تدابیر پس از مذاکره»

در نهایت برجام، نافرجام ماند و بسیاری از دستاوردهای هسته‌ای در پرتو بی توجهی به راهبردهای ارائه شده از سوی رهبری، از دست رفتند. تحریم‌ها بیشتر شدند، امریکا جسورتر شد. دشمنان امیدوارتر شدند و مردم خسته و گاه نیز ناامید. این دستاورد چند سال معطل کردن همه امورات مملکت برای نتیجه مذاکرات هسته‌ای بود. حال رهبری معظم انقلاب باید گام بعدی را بردارند.

جمع بندی تجارب

اولین گام جمع بندی تجارب گذشته است. چند تجربه در سطح سیاسی و مدیریتی کشور حاصل شده است. مقام معظم رهبری در یک سخنرانی به تفصیل شش تجربه برجام را بیان می‌کنند.

جلوگیری از تکرار اشتباهات گذشته

گام دوم جلوگیری از تکرار اشتباهات گذشته است. کسی که به لحاظ فکری و نظری دارای جمع بندی خاص و رویکرد ویژه‌ای است و بر آن اصرار می‌ورزد، و نمی‌خواهد واقعیت را آن گونه که هست، ببیند، نمی‌توان حتی با تجربه او را بیدار کرد. در چنین شرایطی باید از تکرار مسیر اشتباه وی جلوگیری کرد. دولت که یکبار تجربه امید و اعتماد به امریکا را مقابل چشمان خود دیده است، دوباره سخن از مذاکره به میان می‌آورد و با اینکه بدعهدی اروپایی‌ها را نیز تجربه کرده است، این بار اعتماد خود را نثار آن‌ها می‌کند.

در چنین شرایطی رهبری معظم انقلاب بیانات خود را متوجه جهت گیری جدید دولت می‌کنند تا مبادا مجدد اقدامی غلط و خسارت بار تکرار شود. نهی از اعتماد به اروپا، اعلام بی اعتمادی به اروپا، تعیین شروط جدید برای ادامه برجام با اروپا، برخی از این بیانات است.

« | در نسبت با فضای بین‌المللی

اما یکی از مخاطبان اصلی حرکت سیاسی دولت در پرونده هسته‌ای، مخاطب بین‌المللی است. پیام‌هایی که از سوی دولت به این مخاطب منتقل می‌شود، در بسیاری از حوزه‌ها نگران کننده است. مقام معظم رهبری درباره این بخش نیز تدابیری در پیش می‌گیرند.

« جبران ضعف دیپلماسی و پیام‌های انفعال و ضعف دولت

کرنش و انفعال شدید دولت در مواجهه با دولت‌های غربی و به ویژه امریکا موجب شده است، کشوری که در اوج قدرت سیاسی در فضای بین‌المللی قرار داشت و در قله اقتدار ایستاده بود، با افولی چشمگیر در عرصه سیاست خارجی روبرو شود. مقام معظم رهبری در بیانات مختلف با ابراز صریح مواضع اصولی جمهوری اسلامی ایران می‌کوشد نگاه ناظر بین‌المللی را تغییر دهد و ضعف دیپلماسی دولت را جبران کند.

اینکه چه برجام تصویب بشود، چه تصویب نشود، جمهوری اسلامی دست از اصول خود بر نمی‌دارد یعنی جهان بداند ایران بر مسیری که از روز اول انتخاب کرده است، مستحکم است و در پیشانی آن استکبارستیزی قرار دارد که لحظه‌ای از آن عدول نخواهد کرد. پس مبدا دشمن دچار خطای محاسباتی شده و پذیرش برجام را به معنای گذار ایران از آرمان‌ها قلمداد کند.

« پیام به جبهه مقاومت و دوستان انقلاب در دنیا

اما مخاطب دیگر ایران در فضای بین‌المللی، محور مقاومت، جوان‌های امیدوار به ایران و آزادی خواهانی است که در جای جای دنیا چشم امید به حرکت انقلاب اسلامی بسته‌اند. در فرازهایی از تاریخ سیاسی دولت یازدهم، و برخی انفعال‌ها در برابر غرب و امریکا و بی‌مهری‌های مکرر نسبت به همسایه‌ها و محور مقاومت، برداشت‌های غلطی در این مخاطب به وجود آمد. تا جایی که سید حسن نصرالله دبیر کل حزب الله لبنان به تبیین مواضع اصولی ایران پرداخت.

پس باید همچنان محور مقاومت را امیدوار و با صلابت در صحنه نگه داشت تا گام‌هایی استوار در محور نظام سلطه بردارد. مقام معظم رهبری با ابراز بیاناتی صریح در مورد لزوم استکبارستیزی و نیز رو به زوال بودن امریکا و همچنین نزدیک بودن زمان محو اسرائیل شعله‌های امیدواری را در دل آزادی خواهان جهان زنده و پر حرارت نگاه داشتند.

« | مشکلات امروز، ناشی از اعتماد دیروز

اما مقام معظم رهبری در بیانات نورزوی سال ۱۳۹۸ در یک جمع بندی بسیار مهم خاطر نشان کردند بسیاری از مشکلات امروز کشور ناشی از اعتمادی است که به غرب شد. هر چند ارتباط با غرب مانعی ندارد ولی اعتماد مشکل ساز است. از طرفی ایشان تأکید می‌کنند دولت متوجه اشتباه چند ساله خود در اعتماد به غرب شده است و با ابراز خرسندی از این فهم جدید، ابراز امیدواری می‌کنند که این فهم جدید به

تغییر در مسیر دولت منجر شود. ایشان در این زمینه می‌فرمایند: «ارتباط اشکال ندارد، دنباله‌روی اشکال دارد، اعتماد اشکال دارد؛ من می‌گویم اعتماد نکنید. شاید بسیاری یا لاقلاً بعضی از مشکلات ما ناشی از این است که به غربی‌ها اعتماد شد؛ در مذاکرات گوناگون، در قراردادهای گوناگون، در تصمیم‌گیری‌های سیاسی گوناگون، به غربی‌ها اعتماد شد. ارتباط مانعی ندارد، ارتباط پیدا کنید، منتها طرفتان را بشناسید؛ با لبخند آنها، با ترفند آنها، با سخن دروغ آنها، راه را اشتباه نکنید، عوضی نروید؛ حرف من این است؛ ارتباط هیچ مانعی ندارد. البته امروز خوشبختانه مسئولین دولتی ما به این نتیجه رسیده‌اند که با غربی‌ها نمی‌شود درست در یک مسیر حرکت کرد؛ این را احساس کرده‌اند؛ شاید در آینده ان‌شاءالله رفتارها و برخوردها - بر اثر این فهم جدیدی که در مسئله پیدا شده - تفاوت پیدا کند.»^۱

« | نگاهی به سبک تدوین کتاب پیش روی

کتاب پیش روی تنها گردآوری ساده بیانات مقام معظم رهبری نیست، بلکه کوشیده‌ایم بر اساس سیر پیش گفته، منطق مواجهه رهبری با مسئله هسته‌ای را به تصویر بکشیم. علاوه بر این بیانات معظم له بر اساس رویدادهای تاریخی در سیر پرونده هسته‌ای، مستندسازی شده است. با گردآوری برخی مستندات، به نوعی شرح و تبیین بیانات صورت گرفته است. این بخش‌ها با عنوان «درنگ» از نظر خوانندگان خواهد گذشت که در واقع نوعی زمینه‌شناسی و بسترهای تاریخی - سیاسی ایراد بیانات مقام معظم رهبری به شمار می‌آیند..

برای مثال مقام معظم رهبری به وجود دو رویکرد در مدیریت کشور تنها اشاره‌ای گذرا داشته‌اند. در بخش «درنگ» با نشان دادن سخنان، نوشته‌ها و نقطه نظرات برخی صاحبان رویکردها، کمی از اجمال این اشاره کاسته‌ایم. در بخش خطوط قرمز مذاکرات هسته‌ای به موارد نقض خطوط قرمز رهبری اشاره داشتیم. در مواردی که مقام معظم رهبری به سخنان مقامات امریکایی یا برخی افراد یا جریان‌ها

اشاره داشتند، تلاش کرده‌ایم سخنان آن افراد را عیناً نقل کنیم. استفاده از تصاویر روزنامه‌های زنجیره‌ای در مقاطع خاص مذاکرات نشان دهنده جهت گیری کلان رسانه‌های حامی دولت و جزیان غرب گرا است که در برخی موارد از آن‌ها نیز بهره برده‌ایم. نقل اظهار نظرهای مقامات دولتی، به ویژه مسئولین تیم مذاکره کننده هسته‌ای از دیگر مواردی است که برای نشان دادن فضای حاکم بر کشور در این سال‌ها مورد توجه و استفاده بوده است.

این بخش‌ها که گاه با عنوان «درنگ» و در قالب فصلی جداگانه در کتاب به چشم می‌خورند، و گاه عنوانی متناسب با محتوای خاص آن بخش را دارند، همه با هدف ملموس‌تر کردن فضای بیانات مقام معظم رهبری است. چرا که هر سخنرانی و اظهار نظر معظم له دارای زمینه‌های سیاسی - اجتماعی خاصی بوده است که بدون نگاه به آن زمینه‌ها، نمی‌توان با محتوای بیانات ارتباط گرفت. هر چند نمی‌توان ادعا داشت که در این اثر همه مستندات سیاسی - اجتماعی گردآوری شده است، اما می‌توان گفت بخش اثرگذار و مهمی از آن احصا گردیده است.

مستندسازی بیانات رهبری در طول مذاکرات هسته‌ای، به نوعی تاریخ‌نگاری پرونده مذاکرات هسته‌ای در دولت یازدهم است. تاریخ‌نگاری مذاکرات هسته‌ای در دولت یازدهم و سرانجام آن در دولت دوازدهم، امری ضروری است که باید پژوهشگران تاریخ سیاسی ایران به آن بپردازند.

« | معرفی ساختار و فصول کتاب

کتاب پیش روی از ۶ فصل اصلی تشکیل شده است. در فصل اول با عنوان «تحلیل کلان از شرایط کنونی کشور» رویکرد کلان رهبری در تحلیل مسائل پیش روی نظام اسلامی و منطق مواجهه با هر مسئله روشن می‌گردد. مقام معظم رهبری با تحلیلی کلان از وضعیت تاریخی - تمدنی انقلاب، به عوامل راهبردی شکست و پیروزی در مواجهه‌های تمدنی اشاره می‌کنند و عنصر «سنت‌های الهی» را به عنوان عنصری تعیین کننده برای پیروزی جبهه حق بر باطل معرفی می‌نمایند. فصل دوم

با عنوان «دو نگاه کلان برای حل مشکلات کشور» به معرفی دو رویکرد کلان مدیریتی در کشور اشاره دارد که هر یک راهبرد خروج از مشکلات را در مسئله‌ای ویژه می‌بینند. مقام معظم رهبری به معرفی این دو رویکرد و نتایج هر یک می‌پردازند.

مسئله هسته‌ای نیز یکی از مسائلی است که مبتنی بر هر رویکرد، سرنوشت متفاوتی خواهد یافت. این فصل نشان می‌دهد چرا دولت همه تخم مرغ‌های خود را در سبد مذاکرات هسته‌ای چیده است و خطای راهبردی او در اعتماد و اتکای بی حساب به غرب بوده است. فصل سوم با عنوان «تحریم از تهدید تا فرصت» به مهمترین مسئله‌ای که موجب گرایش دولت به سمت مذاکرات هسته‌ای شد، می‌پردازد. دولت با هدف رفع تحریم برای ایجاد گشایش اقتصادی قدم در مسیر مذاکره نهاد ولی تحلیل صحیحی از ماهیت و آثار تحریم و شیوه‌های درست مقابله با آن نداشت.

مقام معظم رهبری بارها کوشیدند تحلیل جامعی از ماهیت تحریم و شیوه‌های واقعی مقابله با آن ارائه دهند که اگر این بیانات با دقت فهم می‌شد، انتخاب‌های دیگری در پرونده هسته‌ای داشتیم. فصل چهارم با عنوان «نقد رویکردهای کلان و عملکرد دولت در سیاست خارجی» آسیب شناسی های راهبردی رهبری معظم انقلاب نسبت به نگاه کلان دولت به سیاست خارجی، امریکا و رابطه با غرب است. همچنین در برخی موارد به انتقادهای موردی معظم له نیز اشاره شده است.

فصل پنجم با عنوان «تدابیر مقام معظم رهبری در حوزه سیاست خارجی، مذاکرات هسته‌ای و برجام» مهم‌ترین فصل کتاب را تشکیل می‌دهد. به نوعی فصل‌های قبل همه مقدمات رسیدن به این فصل بودند. در این فصل تدابیر سه گانه مقام معظم رهبری نسبت به مذاکرات هسته‌ای در مراحل قبل، حین و بعد از مذاکرات و نیز آسیب شناسی جامع ایشان نسبت به برجام بیان می‌گردد. اما فصل آخر با عنوان «پیش بینی افول امریکا» در حقیقت نشان دهنده تصویری از صحنه کلان مناسبات ایران و امریکا است. اساس مذاکرات هسته‌ای مبتنی بر پیش فرض گرفتن قدرت مطلقه امریکا در صحنه جهانی بوده است. اما مقام معظم رهبری نشان می‌دهند ما نه تنها در موضع انفعال نسبت به امریکا قرار نداریم که در چالشی چهل

ساله امریکا را به نقطه افول نزدیک کرده‌ایم. این نتیجه گیری و تحلیل در فضایی صورت می‌گیرد که برخی برجام را کرنش و انفعال ایران در برابر امریکا می‌دانستند و بر این باور غلط بودند که امریکا با ابزار تحریم و تهدید می‌تواند ایران را از صحنه بین المللی به کلی محو کند، پس باید به او امتیازهای گزاف داد تا از نابودی در امان ماند. این تحلیل غلط، تصمیمات غلطی را نیز در پی دارد ولی رهبری فرزانه انقلاب نشان می‌دهند این تحلیل از اساس بی پایه است.

آنچه از نظر گذشت تلاشی برای روشنگری بیشتر و تجربه اندوزی اجتماعی در حوادث پیش روی نظام اسلامی بود. امیداوریم این تلاش فایده و اثری مناسب داشته باشد. در پایان از همه کسانی که در پدید آمدن این اثر ما را یاری نمودند، سپاسگزاریم و از مدیر محترم و دست اندرکاران پر تلاش نشر شهید کاظمی که با روحیه‌ای جهادی و انقلابی زمینه انتشار این اثر را فراهم آوردند، کمال تشکر و سپاس را داریم.

دفتر مطالعات گفتمان انقلاب اسلامی

قم المقدسه - اول شعبان المعظم

بهار ۱۳۹۸